

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-283/23 - 1

Predmet C-283/23 [Marhon]¹

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

2. svibnja 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Cour de cassation (Belgija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

26. travnja 2023.

Žalitelji u kasacijskom postupku:

FB

JL

Cour de cassation de Belgique (Kasacijski sud, Belgija)

presuda

[omissis]

- I. Osoba FB, [omissis] s prebivalištem u [omissis] [Belgija], optuženik,
- II. JL, društvo s ograničenom odgovornošću sa sjedištem u [omissis] [Belgija], koje ima građanskopravnu odgovornost,
žalitelji u kasacijskom postupku,

¹ Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

[*omissis*]

I. POSTUPAK PRED SUDOM

Žalbe su podnesene protiv presude koju je 23. ožujka 2022. donio tribunal correctionnel d'Eupen (Kazneni sud u Eupenu, Belgija) u žalbenom postupku.

[*omissis*]

II. RELEVANTNE ČINJENICE I OKOLNOSTI POSTUPKA

- 1 Policija je 28. veljače 2019. u Saint-Vithu pregledala vozilo za prijevoz trupaca koje se sastojalo od vučnog vozila (kamiona) i prikolice te koje je pripadalo društvu s ograničenom odgovornošću JL.

Vučno vozilo i prikolica smješteni su na uređaj za vaganje u policijskoj postaji u Eifelu. U iskazu mase bilo je navedeno da vučno vozilo teži 38 240 kg, a prikolica 26 740 kg, odnosno da je njihova ukupna težina veća od najveće dopuštene mase koja iznosi 20 856 kg.

- 2 Protiv vozača kamiona, osobe FB, pokrenut je postupak pred tribunalom de police d'Eupen, section Saint-Vith (Sud za laka kažnjiva djela u Eupenu, grad Saint-Vith, Belgija) zbog počinjenja sljedećih kažnjivih djela:

- optužba A: kao vozač na javnoj cesti obavljao je cestovni prijevoz tereta motornim vozilom čija je bruto masa bila veća od najveće dopuštene mase, što se smatra kao da je vozio bez važeće licencije za nacionalni ili međunarodni prijevoz;
- optužba B: kao pošiljatelj robe na kojeg se primjenjuju propisi Zajednice, Zakon od 15. srpnja 2013. (podrobnije opisan u nastavku) ili uredbe o provedbi tog zakona, dao je upute ili poduzeo radnje koje su doveli do prekoračenja najveće dopuštene mase i dimenzije vozilâ ili cestovnih vlakova.

Protiv vozačeva poslodavca, prethodno navedenog društva, pokrenut je postupak radi utvrđenja njegove građanskopravne odgovornosti.

- 3 Presudom od 2. veljače 2021. tribunal de police d'Eupen, section Saint-Vith (Sud za laka kažnjiva djela u Eupenu, grad Saint-Vith) oslobođio je vozača kamiona prethodno navedenih optužbi jer na iskazima mase uopće nije bila navedena osoba koja je obavila vaganje, kao ni marka ili serijski broj upotrijebljene vase, tako da nije bilo moguće utvrditi odnose li se ti iskazi mase doista na taj uređaj.

Procureur du Roi (državni odvjetnik, Belgija) podnio je žalbu protiv te presude.

- 4 Pred kaznenim vijećem tribunala de première instance d'Eupen (Prvostupanjski sud u Eupenu, Belgija), koje zasjeda u žalbenom postupku, vozač kamiona i njegov poslodavac tvrdili su da se težina vozila nije izmjerila instrumentom za vaganje u skladu sa zahtjevima predviđenim primjenjivom zakonskom odredbom.

Prema njihovu mišljenju, upotrijebljeni instrument za vaganje uređuje se arrêtéom royal du 12 octobre 2010 relatif à l'approbation, à la vérification et à l'installation des instruments de mesures utilisés pour surveiller l'application de la loi relative à la police de la circulation routière (Kraljevska uredba od 12. listopada 2010. o odobrenju, provjeri i ugradnji mjernih instrumenata koji se koriste za nadzor primjene Zakona o cestovnom prometu).

Tribunal de première instance d'Eupen (Prvostupanjski sud u Eupenu) odbio je tu tvrdnju.

Istaknuo je da se člankom 1. prethodno navedene Kraljevske uredbe od 12. listopada 2010. određuje da se ona primjenjuje „podložno primjeni drugih propisa o posebnim instrumentima”, te je smatrao da se u ovom slučaju na upotrijebljeni instrument za vaganje primjenjuje pravno pravilo kojim se u belgijsko pravo prenosi Direktiva 2014/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje neautomatskih vaga na tržište, odnosno arrêté royal du 12 avril 2016 relatif aux instruments de pesage à fonctionnement non automatique (Kraljevska uredba od 12. travnja 2016. o neautomatskim vagama).

Nakon što je utvrdio, među ostalim, da su poznati marka i serijski broj instrumenta za vaganje, da je vaga bila kalibrirana, da je uređaj bio podvrgnut redovnoj provjeri koja vrijedi četiri godine te da su vozač kamiona i njegov poslodavac priznali optužbe navedene u zapisniku, Tribunal de première instance d'Eupen (Prvostupanjski sud u Eupenu) je presudom od 23. ožujka 2022. vozaču kamiona za optužbe A i B izrekao novčanu kaznu [omissis] u iznosu od [3200] eura [omissis], kao i zabranu upravljanja svim motornim vozilima u trajanju od tri mjeseca.

- 5 Vozač kamiona (u dalnjem tekstu: žalitelj) i njegov poslodavac (u dalnjem tekstu: društvo žalitelj) podnijeli su protiv te presude žalbu u kasacijskom postupku.

III. MJERODAVNE ZAKONSKE ODREDBE

- 6 Djela iz optužbe A kažnjiva su na temelju članka 21. prvog stavka točke 5° i članka 35. točke 4° arrêtéa royal du 22 mai 2014 relatif au transport de

Marchandises par route (Kraljevska uredba od 22. svibnja 2014. o cestovnom prijevozu robe) i članka 41. stavka 3. loija du 15 juillet 2013 relative au transport de marchandises par route et portant exécution du règlement (CE) n° 1071/2009 du Parlement européen et du Conseil du 21 octobre 2009 établissant des règles communes sur les conditions à respecter pour exercer la profession de transporteur par route, et abrogeant la directive 96/26/CE du Conseil et portant exécution du règlement (CE) n° 1072/2009 du Parlement européen et du Conseil du 21 octobre 2009 établissant des règles communes pour l'accès au marché du transport international de marchandises par route (Zakon od 15. srpnja 2013. o cestovnom prijevozu robe i provedbi Uredbe (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju zajedničkih pravila koja se tiču uvjeta za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/26/EZ i provedbi Uredbe (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup tržištu međunarodnog cestovnog prijevoza tereta).

U skladu s člankom 21. prvim stavkom prethodno navedene kraljevske uredbe, „licencije za nacionalni prijevoz i licencije za prijevoz Zajednice nisu važeće [...] 5° ako se koriste za vozilo ili cestovni vlak čija su bruto masa ili dimenzije veće od dopuštenih standarda za to vozilo ili taj cestovni vlak ili veće od standarda dopuštenih općim pravilima o tehničkim uvjetima koje trebaju ispunjavati motorna vozila i njihove prikolice, njihovi sastavni dijelovi i sigurnosni pribor”.

Člankom 35. točkom 4° navedene uredbe određuje se da „licencije za međunarodni prijevoz nisu važeće [...] ako se koriste za vozilo ili cestovni vlak čija su bruto masa ili dimenzije veće od dopuštenih standarda za to vozilo ili taj cestovni vlak ili veće od standarda dopuštenih općim pravilima o tehničkim uvjetima koje trebaju ispunjavati motorna vozila i njihove prikolice, njihovi sastavni dijelovi i sigurnosni pribor”.

Člankom 41. stavkom 3. Zakona od 15. srpnja 2013. predviđa se da se „kažnjavaju kaznom zatvora u trajanju od osam dana do jedne godine i novčanom kaznom od 500 eura do 50 000 eura [omissis], ili samo jednom od tih kazni, one osobe koje povrijeđe sljedeće odredbe propisa Zajednice, ovog zakona i uredbi za njihovu provedbu: 1° obveza posjedovanja važeće licencije za prijevoz [...].”

- 7 Na djela iz optužbe B primjenjuje se članak 43. stavak 3. prethodno navedenog Zakona od 15. srpnja 2013., u kojem se upućuje na kazne predviđene člankom 41. stavkom 3.

Člankom 43. stavkom 3. tog zakona određuje se: „Platitelj, pošiljatelj, otpremnik ili špediter, na koje se primjenjuju propisi Zajednice, ovaj zakon ili uredbe za njegovu provedbu, kažnjavaju se na isti način kao počinitelji u nastavku navedenih djela ako su dali upute ili poduzeli radnje koje su dovele do tih

kažnjivih djela: 1° prekoračenje najveće dopuštene mase i dimenzijske veličine vozilâ ili cestovnih vlakova”.

- 8 Člankom 1. Kraljevske uredbe od 12. travnja 2016. utvrđuje se: „Ovom se uredbom u nacionalno pravo prenosi Direktiva 2014/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uskladivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje neautomatskih vaga na tržište”.

Člankom 2. stavkom 1. te uredbe određuje se da se ona „primjenjuje na sve neautomatske vage”.

U stavku 2. utvrđuje se:

„Za potrebe ove Uredbe razlikuju se sljedeće kategorije uporabe neautomatskih vaga:

- 1° određivanje mase za trgovačko poslovanje;
- 2° određivanje mase radi izračunavanja cestarine, carine, poreza, premije, sankcije, naknade za štetu ili slične vrste plaćanja;
- 3° određivanje mase za primjenu zakona ili propisa ili za mišljenje koje vještak daje tijekom sudskih rasprava;
- 4° određivanje mase u medicinskoj praksi za vaganje pacijenata u svrhu praćenja, dijagnoze i postupka liječenja;
- 5° određivanje mase radi pripremanja lijekova na temelju recepta u ljekarni i određivanje mase u analizama koje se provode u medicinskim i farmaceutskim laboratorijima;
- 6° određivanje cijene na temelju mase u svrhu izravne javne prodaje te obavljanja pakiranja unaprijed;
- 7° sve ostale primjene osim onih navedenih u točkama od 1° do 6°”.

Na temelju članka 32. „na instrumente koji se upotrebljavaju u svrhe iz članka 2. stvaka 2. točaka 1° do 6° primjenjuju se opća pravila koja se odnose na redovnu provjeru i tehničku kontrolu mjernih instrumenata”.

IV. ODLUKA SUDA

A. O žaliteljevoj žalbi:

Drugi žalbeni razlog:

Prvi dio:

- 9 Žalbeni razlog temelji se na povredi Kraljevske uredbe od 12. travnja 2016. o neautomatskim vagama.

Žalitelji su pred tribunalom correctionnel d'Eupen (Kazneni sud u Eupenu) tvrdili da vaga koju je policija upotrijebila za utvrđivanje prekomjerne težine vozila nije bila u skladu s uvjetima iz Kraljevske uredbe od 12. listopada 2010. o odobrenju, provjeri i ugradnji mjernih instrumenata koji se koriste za nadzor primjene Zakona o cestovnom prometu.

U okviru žalbenog razloga ističe se prigovor jer se u presudi smatralo da se na taj instrument za vaganje ne primjenjuju kriteriji utvrđeni u prethodno navedenoj kraljevskoj uredbi, nego oni predviđeni spomenutom kraljevskom uredbom od 12. travnja 2016. Prema žaliteljevu mišljenju, ta se kraljevska uredba, kojom se u nacionalno pravo prenosi Direktiva 2014/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje neautomatskih vaga na tržište, ne može primjenjivati u području kaznenog progona. Žalitelj tvrdi i da se Kraljevskom uredbom od 12. listopada 2010. za nadzorno tijelo predviđa primjena konkretnijih standarda za odobrenje od onih koji se predviđaju Kraljevskom uredbom od 12. travnja 2016.

- 10 Područje primjene prethodno navedene direktive utvrđuje se u njezinu članku 1. i, u skladu sa stavkom 2. te odredbe, za potrebe Direktive razlikuje se nekoliko kategorija uporabe neautomatskih vaga, među kojima su osobito, u točki (c), „određivanje mase za primjenu zakona ili propisa” i u točki (g), „sve ostale primjene osim onih navedenih u [prethodnim] točkama”.

S jedne strane, člankom 3. stavkom 1. Direktive predviđa se da „[d]ržave članice poduzimaju sve mjere kako bi osigurale da se samo one vase mogu staviti na raspolaganje na tržištu koje ispunjavaju važeće zahtjeve ove Direktive”.

Također, u članku 2. točki 3. „stavljanje na raspolaganje na tržištu” definira se kao svaka isporuka vase za distribuciju ili uporabu na tržištu Unije u okviru trgovačke djelatnosti s plaćanjem ili bez plaćanja.

Međutim, s druge strane, člankom 3. stavcima 2. i 3. Direktive predviđa se da „[d]ržave članice poduzimaju sve mjere kako bi osigurale da se vase ne stavljuju u uporabu u svrhe navedene u članku 1. stavku 2. točkama od (a) do (f) ako ne ispunjavaju zahtjeve ove Direktive [ili koje su] i dalje sukladne s važećim zahtjevima ove Direktive”.

Potonje se odredbe ne odnose na pojam „stavljanje na raspolaganje na tržištu”, a time ni na distribuciju ili uporabu instrumenata o kojima je riječ u okviru

trgovačke djelatnosti, nego se u njima upućuje na upotrebu tih instrumenata osobito radi određivanja mase za primjenu zakona ili propisa.

Međutim, naslov Direktive čini se još užim jer se odnosi na usklađivanje zakonodavstava država članica u odnosu na „stavljanje na raspolaganje” neautomatskih vaga „na tržište”.

Kraljevska uredba od 12. travnja 2016. sadržava tekst prethodno navedenih odredbi Direktive.

Stoga se postavlja pitanje primjenjuju li se Direktiva i belgijsko provedbeno pravno pravilo na situaciju, kao što je ona u ovom predmetu, u kojoj je instrument za vaganje o kojem je riječ upotrijebljen u svrhu primjene zakona ili propisa kaznene prirode, odnosno kojeg korisnik ne upotrebljava u okviru trgovačke djelatnosti.

- 11 Budući da se to pitanje odnosi na tumačenje akta koji je donijela institucija Europske unije, Sudu Europske unije, u skladu s člankom 267. trećim stavkom Ugovora o funkcioniranju Europske unije, valja uputiti zahtjev za prethodnu odluku.

B. O žalbi društva žalitelja:

- 12 Sud prekida postupak do odgovora na prethodno pitanje koje je izneseno u izreci ove presude.

SLIJEDOM NAVEDENOG,

SUD

prekida postupak sve dok Sud Europske unije ne odluči u prethodnom postupku o sljedećem pitanju:

„Primjenjuju li se članak 1., članak 2. točka 3. i članak 3. Direktive 2014/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje neautomatskih vaga na tržište na situaciju u kojoj pravosudna ili policijska tijela upotrebljavaju neautomatske vase za određivanje mase vozila u svrhu primjene nacionalnog zakona ili propisa kojim se predviđaju kaznene sankcije i kojim se, poput članka 41. stavka 3. točke 1° i članka 43. stavka 3. točke 1° Zakona od 15. srpnja 2013. o cestovnom prijevozu robe i provedbi Uredbe (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju zajedničkih pravila koja se tiču uvjeta za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/26/EZ i provedbi Uredbe (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od

21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup tržištu međunarodnog cestovnog prijevoza tereta te članka 21. prvog stavka točke 5° i članka 35. točke 4° Kraljevske uredbe od 22. svibnja 2014. o cestovnom prijevozu robe, zabranjuje stavljanje u promet vozila čija je izmjerena masa veća od najveće dopuštene mase?”

[*omissis*] Tako je presudilo drugo vijeće Cour de cassation (Kasacijski sud) u Bruxellesu [*omissis*] i tako je objavljeno na javnoj raspravi dvadeset šestog travnja dvije tisuće dvadeset i treće [*omissis*].

F. Gobert

F. Stévenart Meeûs

F. Lugentz

T. Konsek

E. de Formanoir

F. Roggen

RADNI DOKUMENT